

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
2-5-2017

A1.ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ:Η εννοιολογική προσέγγιση της ελευθερίας και δύο σημαντικών μορφών της: ψυχική-ηθική

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ :

1^η παρ: ο ορισμός του ελεύθερου ανθρώπου(αυτόβουλος, αυτενεργός) σε αντίθεση με το δούλο(εξαρτημένος, ετεροκαθοριζόμενος)

2^η παρ: η εξάρτηση από τα υλικά αγαθά ως εχθρός της ψυχολογικής ελευθερίας του ατόμου, αφού ο πολλαπλασιασμός των αναγκών και η αφθονία των αγαθών αιχμαλωτίζουν την ψυχή του

3^η παρ: η αμάθεια(ο αμαθής γίνεται θύμα της άγνοιάς του- οδηγείται στην ακρισία), η ανευθυνότητα (ο ανεύθυνος γίνεται ευθυνόφοβος και δραμαζοποιημένα) και η ανανδρία (ο άνανδρος έχει άγνοια κινδύνου και φόβου σε αντίθεση με τον ανδρείο που εν γνώσει του θυσιάζεται για το κοινό καλό) ως δείγματα πνευματικής ανελευθερίας που υποβαθμίζουν ηθικά το άτομο.

B1. Σ

Λ

Σ

Σ

Λ

B2. Το είδος της πορείας του συλλογισμού είναι επαγωγική[ξεκινά από τη ειδική αναφορά στο παράδειγμα για να καταλήξει στη γενική διαπίστωση ότι η υποδούλωση της ψυχής δεσμεύει την ελευθερία του ανθρώπου].

B3.α. ορισμός
σύγκριση-αντίθεση

β. "εάν αναζητήσουμε την ελευθερία εκεί που εξανδραποδίζεται και ευτελίζεται ο άνθρωπος" :ρηματικό σύνολο

→η αναζήτηση της ελευθερίας στον εξανδραποδισμό και τον ευτελισμό του ανθρώπου

B4α.

- καθυστερημένοι : ένα αντώνυμο → προηγμένοι , αναπτυγμένοι
- κληρονόμηση: ένα αντώνυμο → κληροδότηση
- ευτελίζουν : ένα συνώνυμο → υποβαθμίζουν / ταπεινώνουν & ένα αντώνυμο → ανυψώνουν/αξιώνουν
- ασήμαντο: ένα συνώνυμο → ανούσιο
- επαχθείς : ένα συνώνυμο → δύσκολες, δυσβάσταχτες
- θεληματική : ένα συνώνυμο → εκούσια/ηθελημένη & ένα αντώνυμο → ακούσια/αθέλητη
- αλληλένδετες: ένα συνώνυμο → συνυφασμένες/συνδεδεμένες
- θηριωδία: ένα αντώνυμο → πραότητα, ανθρωπιά

β.

- ✓ έκφραση προβληματισμού του συγγραφέα και κινητοποίηση του προβληματισμού του αναγνώστη
- ✓ ζωντάνια, παραστατικότητα
- ✓ σχήμα ερωτοαπόκρισης
- ✓ συνοχή των νοημάτων

Γ1. **Επικοινωνιακό πλαίσιο:** κείμενο με τη μορφή επιστολής
πομπός: ευαισθητοποιημένος νέος
δέκτης: διανοούμενος

- ✓ προσφώνηση-αποφώνηση σε τυπικό ύφος (π.χ: Αξιότιμε κύριε, -Σας ευχαριστώ πολύ)
- ✓ αναφορά στο λόγο που αποστέλλετε την επιστολή (στοχοθεσία)
- ✓ πιο έντονη η χρήση α', β' προσώπου
- ✓ εμβόλιμη χρήση κλητικών προσφωνήσεων
- ✓ ζωντανό, φιλικό επικοινωνιακό ύφος
- ✓ λεξιλόγιο προσεγμένο αλλά όχι "στεγνό"-επιτρεπτή η παράθεση κάποιων προφορικών εκφράσεων, με μέτρο, ώστε να φανεί ο νεανικός χαρακτήρας του ομιλητή

⇒ ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αναφορά στο μοντέλο ζωής του σύγχρονου κόσμου-και στις ανέσεις που απελευθερώνουν τους νέους σήμερα- και αντιθετική αναφορά στο αίσθημα ανελευθερίας που την ίδια στιγμή πολλοί από αυτούς βιώνουν.

⇒ α' ζητούμενο[2-3 ΠΑΡ]:

- η εξάρτηση από την τεχνολογία και η ακατάλληλη χρήση της
- η προπαγάνδα
- η χειραγώγηση από τα Μ.Μ.Ε
- οι υπερβολικές ταχύτητες και η υπερεντατικοποίηση της καθημερινότητας
- το άγχος της επιτυχίας
- το σαθρό εκπαιδευτικό σύστημα
- η αγωνία για το αύριο-η αβεβαιότητα επαγγελματικής αποκατάστασης- η ανεργία
- η διαφήμιση και τα πρότυπα ζωής και εμφάνισης που προωθεί
- η έξαρση της ωμότητας και της βίας
- τα παγκόσμια αδιέξοδα που καθορίζουν τις τύχες των απλών ανθρώπων (π.χ: τρομοκρατία)

κ.α

⇒ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ: {προαιρετικά}

⇒ β' ζητούμενο[2-3 ΠΑΡ]:

- αυτοεκτίμηση-πίστη στον εαυτό τους
- αξιοπρέπεια
- σεβασμό προς τους άλλους-ανεκτικότητα
- ολιγάρκεια
- κριτικό πνεύμα
- γόνιμη αμφισβήτηση
- θάρρος-ανδρεία
- ελεύθερη βούληση
- απαλλαγή από προκαταλήψεις και φοβίες
- πνευματικότητα
- υψηλά ιδανικά
- δημοκρατικό αίσθημα
- αγωνιστικότητα

κ.α

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: το στοίχημα λοιπόν του σύγχρονου νέου βρίσκεται στο πώς θα μπορέσει να απολαύσει τους τεχνητούς του παραδείσους χωρίς να εγκλωβιστεί σ'αυτούς και χωρίς να αλλοτριωθεί ως προσωπικότητα.

